

Asia: VN/33602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sairausvakuutuslain, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain sekä työeläkelakien muuttamisesta

Taustatiedot

Onko vastaaja:

Muu järjestö

Lausunnonantajan virallinen nimi ja mahdolliset yhteystiedot

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry

Sairausvakuutuslakia koskevat ehdotukset

Lausuntonne sairausvakuutuslakia koskeviin ehdotuksiin:

Muutokset osasairauspäivärahan edellytyksenä olevan kokoaikatyön määrittelyssä sekä muissa ehdotetuissa muutoksissa selkeyttävät ja ovat parannuksia vallitsevaan käytäntöön ja kannatettavia. Samoin enimmäisajan pidentäminen 150 vuorokauteen on asiakkaiden etu.

Muut mahdolliset kommentit:

-

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettua lakia koskevat ehdotukset

Lausuntonne Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annettua lakia koskeviin ehdotuksiin:

Mikäli Kansaneläkelaitoksella ei olisi velvollisuutta järjestää ammatillista kuntoutusta silloin, kun asiakkaalla on työeläkelaitoksen voimassa oleva ennakkopäätös oikeudesta työeläkekuntoutukseen, tulisi ehdottomasti varmistaa kuntoutuksen tosiasiallinen toteutuminen ilman aiheettomia viivytyksiä. Myös se, että asiakas saa tarvitsemansa ohjauksen ja neuvonnan henkilökohtaisessa tilanteessaan tulee varmistaa.

Esityksessä on kiitettävästi selkeytetty ja avattu kuntoutusrahan maksamisen perusteita, sekä samalla laajennettu hakijan oikeutta sen saamiseen.

Muut mahdolliset kommentit:

STEAn päätös luopua sopeutumisvalmennus-termin käytöstä on johtanut siihen, että esimerkiksi vaikeavammaisten kohdalla järjestöt ovat joutuneet aloittamaan matkakustannusten korvaukset saamastaan avustuksesta, jotta asiakkaiden osallistuminen mahdollistuu. Tämä puolestaan vähentää itse toiminnan järjestämiseen käytettävissä olevia varoja. Tämä on heikentänyt myös mm. vähävaraisten mahdollisuutta osallistua järjestöjen kursseille. Emme kannata kuntoutuslain 19 § 3 momentin kumoamista, vaan momentilla tulisi jatkossakin mahdollistaa erityisesti välttämättömien matkakorvausten hakeminen.

Työeläkelainsäädäntöä koskevat muutosehdotukset

Lausuntonne työeläkelainsäädäntöä koskevista ehdotuksista

Työeläkekuntoutuksen edellytyksiin ehdotetut muutoksen yhtenäistävät ja selkeyttävät eri kuntoutuskanavien (eri rahoista maksettavien kuntoutusten) käytäntöjä. Väliinputoamisen mahdollisuus pitää kuitenkin sulkea pois kielteisen kuntoutuspäätöksen antajan järjestämän ohjauksen ja neuvonnan avulla, jotta tarpeen mukainen kuntoutus toteutuu viivytyksettä. Ehdotus regressioperinnästä on ehdottomasti kuntoutujan etu, jolla vältetään turhat takaisinperimiset ja samojen etuuksien uudelleen hakeminen toiselta etuudenmyöntäjältä.

Muut mahdolliset kommentit:

-

Muut huomiot ja kommentit

Muut huomiot ja kommentit

Työelämä on muuttunut ja muuttuu edelleen. Monet saavat tulonsa monista eri lähteistä ja on myös suhteellisen uusia työnteon tapoja, kuten kevytyrittäisyys. Myös näiden epätyypillisissä työnteon malleissa olevien ihmisten oikeus sairauspäivärahaan ja kuntoutukseen ja kuntoutuksen aikaiseen toimeentuloon tulee turvata erilaiset työnteon tavat huomioivalla säätelyllä.

Hallitusohjelmakirjauksien toteutumisen kannalta on keskeistä, että työ- ja toimintakyvyn tukeminen sekä hoitoketjujen sujuvuus toteutuvat hyvinvointialueilla sujuvasti ja potilaiden / kuntoutujien tarpeiden mukaisesti.

Kokoaikaisen sairausloman myöntämisen kriteereitä ei tule tiukentaa nykyisestään. Olennaista on, että yhä pitenevien työurien myötä eläkkeelle jäädään mahdollisimman hyvinvoivina. Tämä korostuu

erityisesti tavoitteessa pidentää työuria niiden loppupäästä ja toimii ns. eläkeputken poistoa kompensoivana toimenä.

Esityksen mahdollisia vaikutuksia tultaneen seuraamaan tarkasti. Julkiseen tietoon tulee saada etenkin sen vaikutukset sosiaaliturvauudistusta pohtivan komitean työhön. Komitea on joulukuussa 2021 julkaisemassaan raportissa korostanut kuntoutusetuuksien palvelusidonnaisuutta sekä muiden etuuksien heikkoa kannustavuutta kuntoutukseen. Tämän uudistuksen myötä olisi tarpeen saada tietoon, onko jälkimmäiseen seikkaan onnistuttu vastaamaan nykyistä paremmin.

Kivinen Eero
Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry